

Üheksas rahvusvaheline lingvistikaolümpiaad

Pittsburgh (Ameerika Ühendriigid), 24.–31. juuli 2011

Individuaalvõistluse ülesannete lahendused

Ülesanne nr 1. Menomini keele verbivormide struktuur on järgnev:

			sihitu tegusõna:	
		kaw alla	-āhpe naerdes	-m ma
		ket välja	-ānāhkæ kaevates	-q me ₁₊₂
		kēsk läbi	-eqta —	-w ta
ne- ma		pahk küljest	-ohnæ kõndides	
ke- me ₁₊₂		pāhk avama		
— ta		pīt siia	sihiline tegusõna:	
		taw auku tegema	-ah tööriistaga	-an ma
		wack ümber	-aht suuga	-æq me ₁₊₂
		wāp hakkama	-en käsitsi	-am ta
			-es lõigates	

Kui sõna esimesed kaks täishäälikut on mõlemad lühikesed, muutub teine pikaks (**e** > **æ**).

- (a)
- **kekēskahæq**: me₁₊₂ raiume selle tööriistaga läbi, murrame sellest tööriistaga läbi
 - **nepāhkenan**:
 - ma avan, paljastan selle käsitsi ($\sqrt{\text{pāhk}}$),
 - ma murran selle käsitsi küljest ($\sqrt{\text{pahk}}$)
 - **wāpāhpew**: ta hakkab naerma
- (b)
- ma hakkan seda sööma: **newāpahtan**
 - me₁₊₂ paneme selle käsitsi pikali: **kekāwenæq**
 - ta kaevab augu: **tawānāhkæw**
 - ta kõnnib välja: **ketōhnæw**

Ülesanne nr 2.

- (a)
<i>bøga</i>	[bø:va]
<i>knoðar</i>	[kno:ar]
<i>kvøða</i>	[kvø:a]
<i>løgur</i>	[lø:rur]
<i>plága</i>	[plø:ava]
<i>skaði</i>	[ske:aji]
<i>toygur</i>	[tøijur]
<i>trúgi</i>	[trø:wi]
- (b) Esimeses silbis **a** [ɛa], **á** [ɔa], **e** [e:], **ei** [ai], **ey** [ei], **i** [i:], **o** [o:], **oy** [ɔi], **ó** [ɔu], **u** [u:], **ú** [ʉu], **ø** [ø:].
- Täishäälikute vahel **ð** = **g**. Tarvitatakse esimest sobivat reeglit:
1. **ð/g** [w] | [u(:)] __;
 2. **ð/g** [j] | [i(:)] __ või __ [i(:)];
 3. **ð/g** [v] | __ [u(:)];
 4. **ð/g** [v] nimisõnas, [∅] tegusõnas.

Ülesanne nr 3. Reeglid:

1. Omadussõnad järgnevad nimisõnale, mida nad täiendavad.
2. Nimisõna (või omadussõna, kui see fraasis leidub) märgitakse markeriga **-ĕ**, välja arvatud siis, kui see on lahutamatu omand (kehaosa, sugulustermin); viimasel juhul eelneb omaja omandile.
3. Lahutatavat omandit märgib **á** omaja ja omandi vahel.
4. Liitnimisõnades on viimasel silbil madal toon (,´”).

(a) **mùsúĕ á gbòmùĕ**: naise kala
léŋ kúndúĕ á nyìmìĕ: lühikese lapse madu
gbòmù-lèndè kúndúĕ: lühike paat

(b) **kándò-lèndè lòĕ**: väike lennuk

(c) kotka madu: **kàánjàĕ á nyìmìĕ**
väikse lapse silm: **léŋ lòĕ já**
pika mehe õde: **kàí jǎŋĕ lòĕ-mùsù**
väike maopoeg: **nyìmì-lèŋ lòĕ**

Ülesanne nr 4. Liitnimisõnades täiendab vasakpoolne osa parempoolset. Nimisõnadel on lõpus **-tl/li**, välja arvatud juhul, kui neil on üks järgnevatest lõpuliidetest: **-capil** (vähend.), **-huah** ‘keegi, kellel on ...’, **-tlah/lah** ‘koht, kus on palju ...’ või **-tzintli** ‘austatud ...’ (**-li** ja **-lah** pärast **l-i**, muidu **-tl** ja **-tlah**).

(a)	a-cal-huah	kanuuomanik (a-cal-li kanuu, „veemaja”)
	a-chil-li	vesipipar
	a-tl	vesi
	cal-lah	küla
	cal-huah	majaperemees
	chil-a-tl	tšillivesi
	chil-li	tšillipipar
	col-li	vanaisa/esivanem
	col-tzintli	austatud vanaisa/esivanem
	cone-huah	ema, „keegi, kellel on laps(ed)”
	cone-huah-capil	emake
	cone-tl	laps
	oquich-cone-tl	poiss, meessoost laps
	oquich-huah	naine (abikaasa), „keegi, kellel on mees (abikaasa)”
	oquich-totol-tzintli	austatud isakalkun
	te-huah	kivide omanik
	te-tlah	kivine paik
	totol-te-tl	kalkunimuna

(b) maja: **calli** kivi: **tetl** veeomanik: **ahuah**
austatud mees: **oquichtzintli**

(c) **cacahua-tl**: kakao **cacahua-te-tl**: kakaouba
cacahua-a-tl: kakaojook **cacahua-huah**: kakao omanik

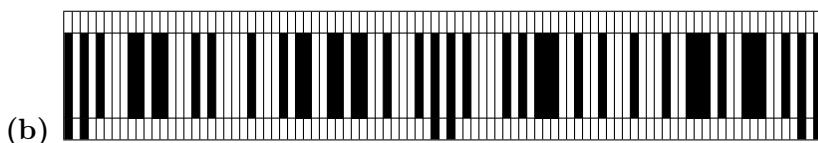
Ülesanne nr 5. Ühiku laiuse vöödikombinatsioonide ●●● (kummaski otsas) ja ○●●○ (keskel) vahel paikneb kaks kuuest numbrist koosnevat blokki. Iga numbrit märgib neli vööti laiusega 1–4, mille kogulaius on 7. Iga numbrit jaoks on kolm koodi, millest ühte (R) kasutatakse paremal ja kahte (A ja B) vasakul.

A-de ja B-de kombinatsioon vasakul näitab allkoodi. Iga kombinatsioon algab A-ga (sellest on näha, et vöötkood on õiget pidi, sest vastasel korral algaks see B, R-i peegelpildiga) ja sisaldab täpselt kolme A-d. Ülesandes on kasutatud kõiki võimalikke kombinatsioone peale AABABB (allkood 1).

		A: ○●●●	B: ○●●●	R: ●●●○
0	—	3211	1123	3211
1	?	2221	1222	2221
2	AABBAB	2122	2212	2122
3	AABBBA	1411	1141	1411
4	ABAABB	1132	2311	1132
5	ABBAAB	1231	1321	1231
6	ABBBAA	1114	4111	1114
7	ABABAB	1312	2131	1312
8	ABABBA	1213	3121	1213
9	ABBABA	3112	2113	3112
X	AAABBB	—	—	—

Ainult liha, juustu ja teiste toodete, mille kaal võib varieeruda, vöötkoodid sisaldavad hinda (ülejäänute puhul vaadatakse hind järele kaupluse arvutisüsteemist). Need vöötkoodid määratakse kauplusesiseselt (allkood 2) ning seetõttu pole nende ülesehitus standardiseeritud, kuid nendes kahes, mida kasutatakse ülesandes, tähistavad hinda neli viimast numbrit enne kontrollsummat (seafilee: 0416 → 4 eurot ja 16 senti).

- (a)
1. (E);
 2. G, kontrollsumma = 2;
 3. C;
 4. D;
 5. A, Saksamaa ;
 6. I;
 7. H, hind = 4 eurot ja 74 senti;
 8. B, täielik kood = 7-317442-030049;
 9. F.

- (c) See vöötkood on pea peale keeratud (ta algab B-ga, mitte A-ga), nii et ta tuleb õiget pidi pöörata ja numbrid tuleb vastupidises järjekorras ümber kirjutada.

Norra= 70, täielik kood = 7-022070-000035.